

Khoa học, công nghệ, ý thức và nghiệp

ISSN: 2734-9195 12:30 26/04/2022

Tác giả: **Tiến sĩ Paola Di Maio** Biên dịch: **Thích Vân Phong** Nguồn: **Buddhistdoor Global**

Một lý thuyết khoa học về sự khai sáng và một ngành khoa học khai sáng hơn có thể được xem một cách riêng biệt. Nhưng vì đơn giản và trên tinh thần hội nhập, trong cột này chúng được coi như hai mặt của một đồng tiền.

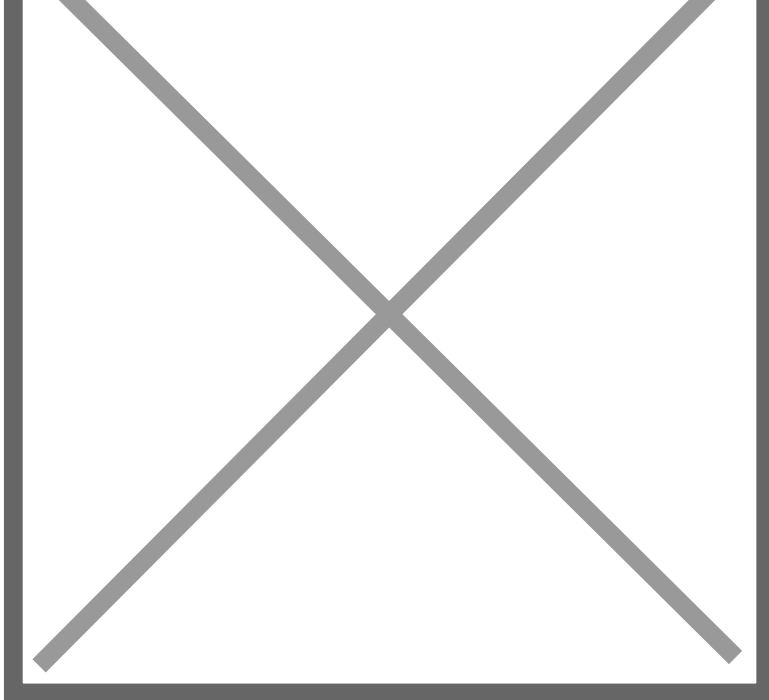
Khía cạnh đầu tiên cố gắng giải thích những biểu hiện của sự chứng ngộ. Phương pháp thứ hai tìm cách áp dụng các giá trị cốt lõi tạo nên nền tảng của điều thứ nhất - chẳng hạn như từ bi tâm - làm động lực cho nghiên cứu khoa học. Điều này là để đảm bảo rằng điều đầu tiên tuân thủ các thông số đạo đức để tránh gây đau khổ, nhằm thỏa mãn sự tò mò của khoa học, điều này có thể dễ dàng thực hiện được.

Sự chứng ngộ xảy ra khi tâm thức bạn thoát ra ngoài tâm trí, một phần hoặc nhiều phần. Tâm thức bên trong đó được tiếp xúc với biển tâm thức bên ngoài. Trong phút chốc, bạn thấy những thứ chưa thấy, nghe thấy những thứ chưa nghe, và biết những thứ chưa biết. Nhưng nó chỉ xảy ra trong một thời gian ngắn rồi kết thúc. Rồi lại có thể bắt đầu lại.

Tất nhiên, một số người có thể tranh luận rằng không cần phải có một lý thuyết về sự khai sáng hoặc đây là một chủ đề hoàn toàn khó hiểu. Tuy nhiên, cột này đề xuất rằng có thể có những lý do hợp lệ để bắt đầu tư duy theo hướng đó.

Nhiều học viên, bao gồm cả những tư tưởng gia phương Tây được học qua trường lớp và tin tưởng vào khoa học cứng, đã đến thăm các Thánh địa Phật giáo, nơi có thể nhìn thấy rõ ràng các dấu tay dấu chân được khắc trên đá bởi các bậc Đạo sư Giác ngộ. Họ làm gì về chúng? Những người tham gia trao truyền pháp Chuyển di Tâm thức (Phowa) của Kim Cương thừa Mật tông Phật giáo Tây Tạng có thể chứng kiến những hiện tượng nhỏ xuất hiện trên đỉnh đầu của các môn đồ. Loại vật lý hoặc sinh lý học nào có thể giải thích điều này?

[caption id="attachment_13239" align="alignleft" width="400"]

Tác giả Tiến sĩ Paola Di

Maio[/caption]

Thật không hợp lý khi tự hỏi làm thế nào những sự kiện này có thể xảy ra? Đây là những ví dụ nhỏ. Còn vô số kinh nghiệm cá nhân nữa mà không thể giải thích hết.

Ngay cả khi chúng ta chấp nhận mọi thứ theo đúng nghĩa của nó và tránh bị cám dỗ áp dụng lý trí của mình để giải thích các tình huống xảy ra theo một cách logic mà chúng ta có thể chưa hiểu, một số người trong chúng ta không thể tự hỏi: liệu khoa học có nên cố gắng hiểu và cố gắng tìm ra luật giải thích kinh nghiệm như thế?

Ngoài ra còn có những lý do khác để tiến lên, bao gồm cả sự cần thiết phải khắc phục một số hạn chế của những gì được coi là khoa học. Khoa học có thể được định theo nghĩa hẹp - bị hạn chế bởi nhu cầu về kết quả lặp lại - nhưng cũng có những cách tiếp cận khám phá và tìm kết thúc để mở.

Những gì chúng ta đề cập theo nghĩa rộng là khoa học và lý thuyết khoa học bao gồm nhiều lý thuyết dưới các mô hình rất khác nhau mà không thể khái quát một cách có ý nghĩa. Có những sự kiện, kết quả và hiện tượng mới xuất hiện thường nhật đòi hỏi sự phát triển của các lý thuyết. Đây là những gì là về tất cả tiến bộ khoa học.

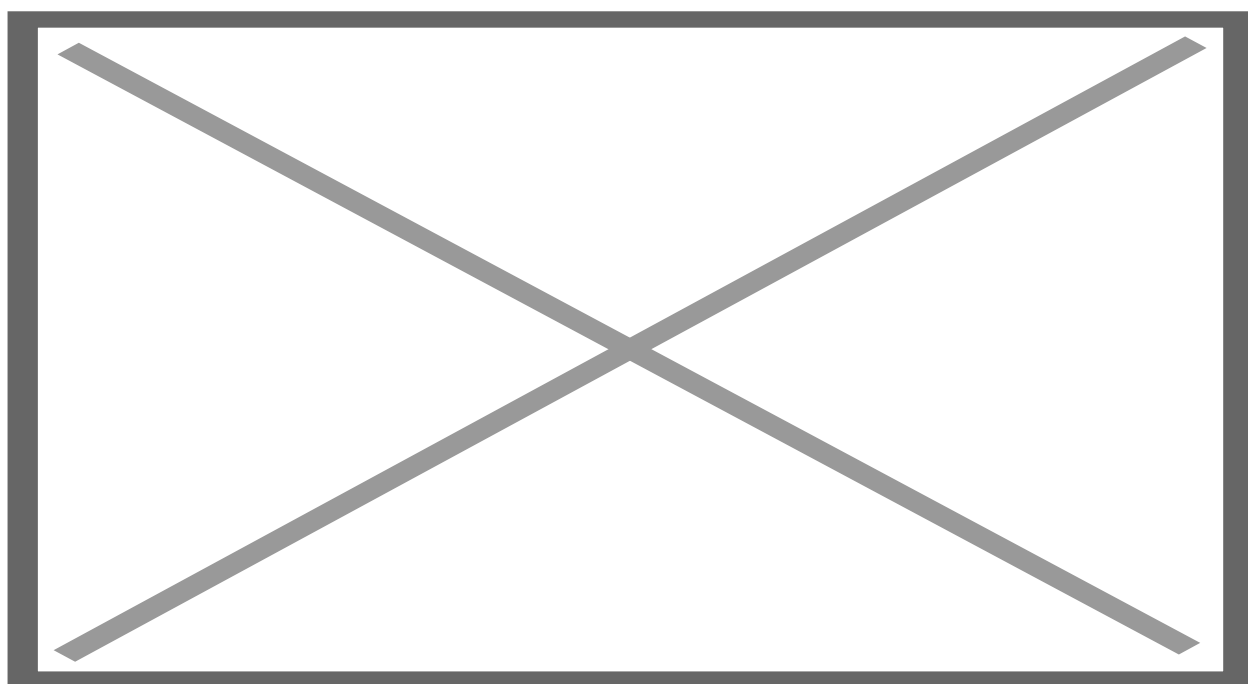
Thực sự hiện tượng là gì? Cái gì có thể quan sát được? Dưới những điều kiện nào? Vai trò của người quan sát thì sao? Các hiện tượng có thay đổi dựa trên

quan điểm của người quan sát không? Nếu giả thuyết về điểm kỳ dị công nghệ là bất cứ điều gì xảy ra, thì sự thay đổi các câu hỏi này đang tăng nhanh theo cấp số nhân. (Research Gate)

Một lý thuyết về sự giác ngộ có thể xuất hiện từ việc tích hợp những gì chúng ta đang học từ khoa học thần kinh, vật lý và thực hành Phật pháp, bằng cách chấp nhận rằng ngay cả các phương pháp khoa học cũng đòi hỏi một số bước nhảy vọt của niềm tin. *"Để làm khoa học, các bạn phải tin tưởng rằng có một thực tế khách quan ngoài kia có thể quan sát được."* (Psychology Today)

Có một số vấn đề với khoa học và một lý thuyết về sự khai sáng có lẽ có thể góp phần giải quyết một số vấn đề sau:

Tâm quan trọng trong khoa học thường là một vấn đề cần phán xét và tầm nhìn tương đối quan trọng của những khám phá khoa học phụ thuộc rất nhiều vào quan điểm của những người đánh giá. (Liên đoàn các Hiệp hội Hoa Kỳ về Sinh học Thực nghiệm)

Và:

Phần lớn các tài liệu về khoa học, có lẽ một nửa, có thể đơn giản là không đúng sự thật. Bị ảnh hưởng bởi các nghiên cứu với kích thước nhỏ, hiệu ứng nhỏ, phân tích khám phá không hợp lệ và rõ ràng xung đột lợi ích, cùng với nỗi ám ảnh theo đuổi các xu hướng thời trang có tầm quan trọng đáng ngờ, khoa học đã đi vào bóng tối. (The Lancet)

Kiến thức khoa học ngày nay tiên tiến và dễ tiếp cận hơn bao giờ hết, trên toàn thế giới với số lượng sinh viên ngày càng tăng. Gần như hoàn toàn thế giới hiện đại phụ thuộc vào nó. Đây là lý do tại sao khoa học không thể tiếp cận bỏ qua những gì khoa học chưa chứng minh được.

Giờ đây, chúng ta có thể nhìn ra những rìa xa nhất của vũ trụ và nhìn thấy bộ não và những vật chất khác cho đến nguyên tử. Hầu như bất kỳ ai cũng có thể tham gia các cộng đồng trực tuyến, tìm hiểu và truy cập dữ liệu. Tuy nhiên, khoa học không thể ngăn chặn dịch bệnh toàn cầu, chiến tranh, bất công, lạm dụng, tham lam, ích kỷ, vô minh và đau khổ lan rộng. Nó cũng không thể trả lời các câu hỏi cơ bản và hiện sinh hoặc giải thích tình yêu thương, từ bi tâm và những cảm xúc khác ngoài hóa học cơ bản.

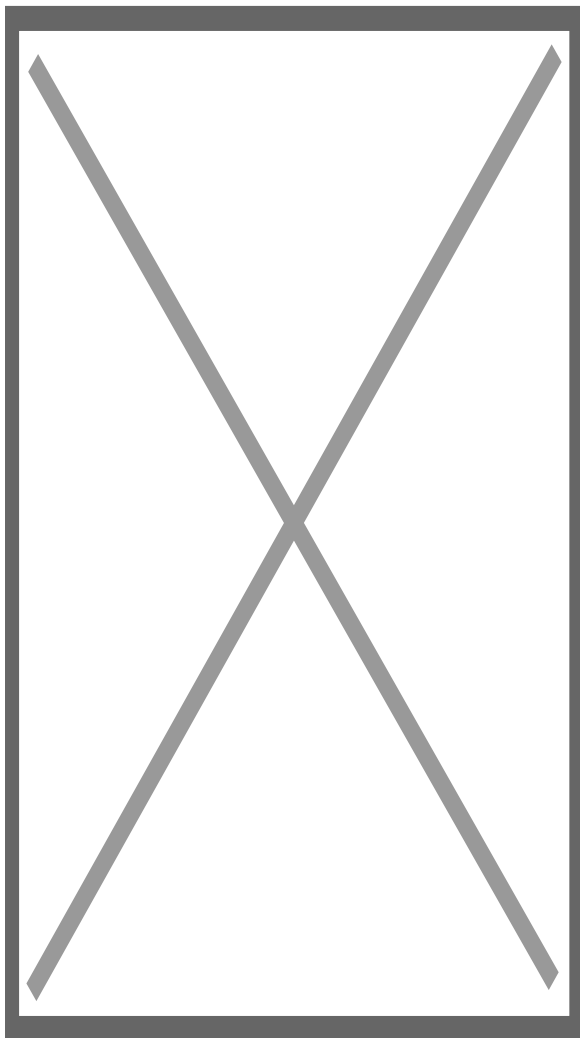
Chúng ta có thể có nhiều sức mạnh về máy tính hơn bao giờ hết, nhưng chúng ta vẫn có cơ hội. Như đại dịch Covid-19 đã chứng minh, bệnh tật và tử thần có thể ngẫu nhiên ít nhiều tấn công con người. Một lý thuyết khoa học về sự giác ngộ nhất thiết phải bao gồm Nhân quả và Nghiệp báo.

Tìm cách giải thích một loạt các hiện tượng - có thể quan sát được và mất - gắn liền với sự giác ngộ sẽ không dễ dàng. Thậm chí nó có thể là khó chữa. Nhưng vì lợi ích của lập luận, bằng cách suy đoán giả thuyết, người ta có thể bắt đầu xem xét những thách thức.

Đầu tiên, thiếu một định nghĩa chính thức. Thuật ngữ Giác ngộ - đặc biệt đối với những người không có kinh nghiệm trực tiếp hoặc một phần kinh nghiệm - hơi mờ nhạt. Nó chỉ ra cái gì đó rất mơ hồ mà khó có thể hình dung được, chứ đừng nói gì đến việc mô tả và đo lường. Các tính chất vô hình và siêu hình không thể không có trong diễn ngôn khoa học.

Cũng có một sự trùng lặp đáng kể với khái niệm giải thoát tâm hồn (đôi khi được gọi là Moksha) và nhiều cuộc tranh luận đã diễn ra giữa các học giả và hành giả của các truyền thống tương ứng để so sánh và đối chiếu chúng. Việc thúc đẩy chương trình nghiên cứu có thể yêu cầu:

1. Tách khỏi mô hình khoa học lấy phương Tây làm trung tâm. Người ta chấp nhận rằng hầu như các ngành khoa học luôn luôn được giảng dạy theo quan điểm Châu Âu. Điều này hiếm khi cho học sinh, sinh viên tiếp xúc với những thành tựu khoa học của các nền văn hóa khác. Đây được coi là một hạn chế cần khắc phục. (Asian Studies)

2. Không dựa trên một quan điểm duy nhất. Một lý thuyết về sự giác ngộ chắc chắn có thể phải phù hợp với nhiều quan điểm và kinh nghiệm chủ quan của vô số chúng sinh và như thế dựa trên nhiều tiên đề và các giả định logic đa dạng. (Aeon)

3. Hãy là Thế giới Mở (OW). Thế giới Mở ngày nay được coi là một giả định đơn thuần, được giải thích là:

. . . Giả định về Thế giới Đóng (CWA) là giả định rằng những gì chưa biết được là đúng hay sai. Giả định Thế giới Mở (OWA) thì ngược lại. Nói cách khác, đó là giả định rằng những gì không biết được là đúng chỉ đơn thuần là chưa biết. (Dataversity)

Đối với Thế giới Mở còn nhiều điều hơn thế nữa, được Hermann Weyl (1885-1955) là nhà toán học người Đức thảo luận vào năm 1932 (xem chương bốn của Tâm trí và Bản chất của ông). Mặc dù chưa được biết đến nhiều như nhiều đồng nghiệp của mình, nhà toán học Hermann Weyl là người sơ khai của lý thuyết thống nhất, cho đến ngày nay công việc và tư duy của ông vẫn còn rất phù hợp.

4. Nó sẽ phù hợp với lý thuyết điện từ và góp phần giải thích các tính chất vật lý của năng lượng ánh sáng và vật chất, chẳng hạn như đối ngẫu sóng-hạt. (Trung tâm Công nghệ Thông tin Sinh học Quốc gia)
5. Yêu cầu một định nghĩa mở cho các hiện tượng và phương pháp quan sát của chúng. (Springer Link)
6. Các phân loại sẽ được coi là lý thuyết và giả thuyết tương đối, hơn là sự thật.
7. Các lý thuyết khoa học và triết học về sự thật sẽ hợp nhất. (Oxford Scholarship Online)

Rốt cuộc Trí tuệ Giác ngộ là công nghệ tốt nhất mà cho đến nay nhân loại đã sản xuất. Tại sao không có lý do gì những kỳ quan như thế vẫn bị bao phủ bởi huyền thoại và bí ẩn, nên bị khoa học phớt lờ.

Như mọi khi, rất vui khi nhận được phản hồi từ bạn đọc.

Tác giả: **Tiến sĩ Paola Di Maio** Biên dịch: **Thích Vân Phong** Nguồn: **Buddhistdoor Global**

Chú thích: Tác giả nữ Tiến sĩ Paola Di Maio (PhD, MSc, Syseng), Tiến sĩ về Kỹ thuật Hệ thống Tri thức (Đại học Strathclyde), nhà hệ thống học, nhà nghiên cứu và Giám đốc Trung tâm Hệ thống học, Đại diện Tri thức và Khoa học Thần kinh, Phóng viên Khoa học và Công nghệ, Biên tập viên tự do.